

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA (1939-1945)

5. Na život a na smrt (léto 1944 - září 1945)

Pojďme se tedy pustit do závěrečné fáze celé II. světové války! Jak už bylo řečeno, od mohutné operace v Normandii, která nesla název OVERLORD, se Němci a jejich satelity ocitli v kleštích. Ze západu postupují vcelku rychlým tempem anglo-americká vojska a od východu Němce zatlačují sovětská vojska, kterým se podařilo uspět už tenkrát u Stalingradu. Samozřejmě, že oba dva osvobozovací proudy jsou dále ještě rozdělené do jednotlivých armád, ale to teď nechme stranou. Vrátime se k tomu spíš až v další kapitole, kdy si vysvětlíme, jak složité bylo osvobozování naší republiky.

Teď chci pouze poznamenat, že Sověti si už od začátku brousili zuby na to, že těmi prvními osvoboditeli budou pro střední Evropu právě oni. To bylo také už vcelku jasně nastíněno na dalším důležitém jednání naší známé Velké trojky. Konalo se v únoru roku 1945 a pánové se tentokrát sešli na poloostrově Krym v letovisku zvaném Jalta. Na Churchillovi bylo vidět, že se strašidla zvaného „komunismus“ pro budoucí Evropu opravdu obává, nicméně na druhou stranu se Roosevelt do žádných sporů se Stalinem raději pouštět nechce, protože si moc dobře uvědomuje, že jeho pomoc bude ještě určitě potřebovat. Válka v Evropě sice pozvolna končí a Němci už se opravdu drží z posledních sil, nicméně porážkou Hitlerova Německa světová válka rozhodně neutichne. Byli tu přece ještě Japonci. A to byl problém! Proto se zde na Jaltě Roosevelt se Stalinem závazně dohodl, že Sovětský svaz Američanům ve válce proti Japonsku pomůže, a to nejpozději do tří měsíců po skončení války v Evropě. Pak by se totiž i Japonci dostali do kleští a zopakovalo by se na vodě to samé, co na souši ve válce evropské po Dni „D“.

Němci se v této poslední fázi samozřejmě ještě snažili. Za všechno můžeme zmínit ještě jejich poslední pokusy zničit Británii pomocí svých nových vzdušných raket „V1“ a „V2“, i toto byla pro válku naprostá novinka. Nebo snad můžeme zmínit odporné masakry, kterých se Němci dopouštěli v zemích, které čekaly už netrpělivě na osvobození, jasným dokladem je mimochodem nejen Slovensko či Polsko, ale také například naše Praha, která se do odporu pustila ještě přece jen moc brzo.

Na konci dubna 1945 spáchal Adolf Hitler sebevraždu a na začátku května padl Berlín. Dne 8. května v noci (23.01 středoevropského času) podepsali Němci v rozstříleném Berlíně kapitulaci a měli zastavit veškeré vojenské operace. Na určitých místech ovšem válka přece jenom ještě pár dní, řekněme setrvačností, pokračovala. Za pár týdnů (25. 5.) vznikla OSN s hlavním sídlem v San Franciscu a Evropa se měla začít pomalu z války vzpamatovávat. S tím také souvisela třetí významná konference, kterou bychom si měli určitě zapamatovat. Konala se v německém městě Postupim a projednávaly se tam tudíž hlavně záležitosti Němců. Na stránkách této knihy chci však k tomuto setkání pouze poznamenat, že se zde nesešla naše známá Velká trojka ve složení, jaké známe. Amerického prezidenta F. D. Roosewelta vystřídal Harry Truman a britského vládního předsedu W.Churchilla vystřídal v polovině dlouhých jednání po prohraných červencových volbách Clement Richard Atlee. Se dvěma hrdiny jsme se tedy museli rozloučit a zůstal nám tam „hrdina“ poslední, myslím tím samozřejmě našeho známého Džugašviliho©.

Ovšem my se ještě musíme na chvíli přesunout do oblasti Pacifiku. Americký prezident (teď už Truman) počítá s tím, že tato válka se může ještě protáhnout na pěkně dlouho, odhaduje asi jeden rok. Američané se sice proti Japoncům nadále spojovali s Brity, Australany, Číňany nebo Indy, ale asijské války jsou vždycky nevyzpytatelné. To vidíme koneckonců i dnes na základě aktuálních událostí. Japonská KAMIKADZE nám totiž jasně dokládají pro nás Evropany tak nepochopitelný způsob „sebevražedného boje“, který můžeme i dnes sledovat nadále například u islámských národů v jistých formách džihádu. A to se stalo hlavním důvodem Trumanova rozhodnutí k využití zbraně, na kterou svět už nikdy nezapomene, tedy atomové pumy. Tahle zbraň byla otestována na poušti Nového Mexika už v červenci 1945 a už tenkrát bylo zcela jasné, že to je zbraň, která udělá za dalším odporem definitivní tečku. Data jako 6. srpen a 9. srpen 1945 myslím není třeba nijak více připomínat. Po dvou hříbech, které se objevily na obloze, a v situaci, kdy Japonci byli zcela přesvědčeni o tom, že nastává právě konec světa, vyhláší japonský císař Hirohito kapitulaci a definitivní konec II. světové války byl stvrzen 2. 9. 1945 na lodi Missouri. K vyhlášení války Japonsku ze strany Sovětského svazu, ke kterému došlo 8. srpna 1945, tedy mezi jednotlivými výbuchy, není asi třeba nic dodávat.

Válka je u konce, otazník, který zůstal viset nad oblastí Pacifiku, ovšem zůstal. Amerika je vítěz, ale někde hluboko ve svém nitru začíná cítit, že se právě odehrálo něco, co nelze nijak omluvit.